

שבת קודשי פרשת ויחי – י״א טבת תשפ״ה Shabbos Kodesh Parshas Vayechi - January 11, 2025

270

התבלל

יהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני הייו שבע

שנים וארבעים ומאת שנה ... (מו-כה) - מהות האדם תלוי בקדושת עיניו

של ישראל מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם. הנה אחז"ל (ירושלמי ברכות ט הלכה

ז) וז"ל: 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, אמר ר' לוי ליבא ועינא תריז סרסורי

חטאה. כתיב (משלי כג. כו) 'תנה בני לבך לי ועיניך דרכי תצרנה', אמר הקב"ה אי

הבת לי ליבר ועינר. אנא ידע ראת לי' ע"כ. חכמינו ז"ל גילו לנו במאמר הנ"ל. שכל

זור העיניים והלב שמורים בקרושה מוגדר האדם כ׳בז חוריז׳ מיצרו הרע. ובנקל יכול

קרש כל רמ״ח אבריו ושס״ה גידיו לעבודת בוראו. ואז הינו מוגדר כאדם שיש לו

עינים לראות ולב לשמוע. כי איז שום גורם המסגוור את עיני שכלו וחשקת לבבו

עצבודת ה׳. אר אם ח״ו נפקחו עיניו להסתכל ברע אז מקבל היצר בית דירה בלבו.

מעתה מושכו היצר בחבלים מז הטוב אל הרע, ומעתה נסתמו עיניו ולבו מלראות

מלהביז מה טוב ומה ה' דורש ממנו ר"ל. וזהו שאמרו חז"ל (הובא ברש"י במדבר טו.

ט: עיז רואה והלב חומר וכלי מעשה גומרים׳ ע״כ. הרי שאחר שהעיז רואה מתעורר

נבערת היצר בלב. וחדוות ה' שקיננה בלבו מפנה את מקומה למחמדי שוא. וכתוצאה

על פי האמור יכולים דברי רש״י שלפנינו להתפרש כר: ׳כיון שנפטר יעקב אבינו׳

לא היה להם לישראל מי שיעמוד על משמרתם להזהירם לבל יצאו מארז גושו

התחבר עם המצריים בעניני משא ומתן וכדומה, העיזו אלו לצאת בחוצות הארץ,

בתוצאה מכר 'נסתמו עיניהם ולבם של ישראל' כיון שקלטו עיניהם מראות אסורות

מערות הארץ ר״ל. וכתוצאה מכך נסתמו עיניהם מראות טוב ולבם מלהשתוקק לטוב.

למודים מאת הדב אברהם דגיאל אבסטייז סלוט"א. בעמ"ס סדה אברהם

יברכם ביום ההוא לאמר בך יברך ישראל לאמר ישמד אלקים כאפרים.

וכמנשה וישם את אפרים לפני מנשה ... (מה-כ) - בענין ברכת הבנים

רש״י: ״הבא לברר את בניו יברכם בברכתם ויאמר איש לבנו ישימך אלקים כאפרים

אלקים כאפרים וכמנשה וגו". בליל שב"ק, ויש שנוהגים ג"כ לברך ברכה זו במוציא שבת

קודש. אמנם מצינו דבר חדש **בתרגום יונתו** על הכת' וז"ל: "ובריכינוז ביומא ההוא למימר

ברי יברכוז בית ישראל ית ינוקא ביומא דמהולתא למימר ישוינר ה' כאפרים:

מנשה וגו״ עכ״ל. הרי מבואר מדבריו. שיעקב אבינו אמר ליוסה שבכלל ישראל יתברכו:

את בניהם ביום של הברית מילה שיהיו כאפרים וכמנשה. ודבר זה צ״ב. מדוע דוקא ביום

זברית מילה יברך את הבן שיהיה כאפרים וכמנשה, מה הענין בזה לברר דוקא ביום זה?

ונראה לבאר על פי מה שביארו המפרשים עניז ברכה זו. דהנה מדוע אנו מברכים

את בנינו שיהיה כמו 'אפרים ומנשה'. הרי יש כמה וכמה צדיקים גדולים מדוע איז אנו

זומרים ׳שמר אלקים כאברהם יצחק ויעקב׳, או להיות כמו שאר כל הצריקים שהיו

משר הדורות. וביארו המפרשים שיש גדלות נפלא מאוד שמצינו אצל אפרים ומנשה'

שלא מצינו אצל שאר כל הצדיקים במשר הדורות. הם נולדו ונתגדלו במצרים. שהיה

ומטעם זה, נהגו כמה משפחות בישראל לברך את בניהם בברכה זו ״שמך

אתבונז

זכר הולר שבי אחר יצרו גם במעשה ר״ל. כי כל אבריו הולכים אחר הלב.

עדותיד

במנשה".

ন্থ

ධි

רש"י: למה פרשה זו סתומה, לפי שכיוז שנפטר יצקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם ${\cal P}$

כיוז שהתחילו לשעבדם'. כי אלו המראות גרמו לשעבוד הלב ולשעבוד כל קומת האדם ר״ל. הוא הדבר שהעידו עליו ספה״ק (ראה **טדרת הקודש** מאמר קרושת עינים פרק א) בפירושם על הכתוב (לעיל לח, כא) איה הקדשה היא בעיניים', שאם רואים שאדם מישראל אינו מקדש את אבריו להשי״ת. מתעוררת התמיהה ׳איה הקדשה׳? היכן היא מידת הקדושה הראויה לכל זרע ישראל? והתשובה היא. 'בעינים על הדרר׳. כלומר. הדבר תלוי בעניז שמירת העינים בלכתו על הדרר. אם זהיר הוא מלהביט ברע אז תהיה ביכולתו לקדש כל אבריו ולחפוץ לעשות בהם רק רצון בוראו, אך אם ח״ו נותן דרור לעיניו משעבד בכך כל קומתו ליצר וחיילותיו ר״ל. וכזאת מצאנו גם ברש״י על התורה בפרשת ויצא (לעיל כח. יג). שם מביא שאיז הקב״ה מייחד שמו על הצדיקים בחייהם. כי איז הקב״ה מייחד שמו כי אם על הצריק שצרקתו תעמור לער. וכיוז שכל עור שהצריק חי יכולים עיניו להיכשל ברע. ואז קרוב לוודאי שירד פלאים. לכן אי אפשר לייחד שמו עליו גם אם הוא צדיק שלם בכל הענינים. וזוהי שאמר הכתוב (איוב טו. טו): ׳הו בקרושיו לא יאמיו׳. ורק על יצחק אבינו מצינו (שם) בחלומו של יעקב שייחד הקב״ה את שמו עליו. וזאת לפי שכהו ציניו מלראות. ושוב לא היה יכול להיכשל בראייתו. וכיוז שכז בטוח היה בצרקו שלא תפסד גם בעוד בחיים. עכתו״ד. ומדבריו אתה למד שגם מי שזוכה בעיניים לראות. אם מרגיל את עצמו להשגיח על ראייתו. יכול להיות סמור ובטוח שלא יפול ממדרגתו. וצדקתו תעמוד לעד.

האדם אינו יכול לשער מה רבו רווחיו בכל פעם בלכתו ברחובה של עיר מתור פיקוח על עיניו. כי לפעמים יכול ראיה אחת לעשות שמות בנפש האדם. וכתוצאה מכך מפסיד הרבה טובה בתורה ובעבודת ה', ואחר ששמר על עיניו ראוי הוא בזכותה לשכר כפול. הז על הטוב שנותר לו לשלל. והז על שמירת עיניו ששקולה

היא כעצם הטוב כיוז שכתוצאה מהשמירה נותר לו הטוב לשלל. ארא מלא טומאה וזנות. היה מקום של שטופי זימה. ועי' בתנא דבי אליהו (פרק ז') דאיתא שם שאיז לר אומה בכל העולם שהיא שטופה בדברים מכוערים ובזימה כארץ מצרים, ואביהם יוסה הצדיק היה משנה למלר והיו שרי מצרים וחרטומיהם שהיו מלא טומאה וזנות באו לביתם. ומ״מ אפרים ומנשה נתגדלו צל טהרת הקודש, ועמדו בקדושתם, ועמדו הנסיונות הקשים, והיו קדושי עליון כמו השבטים שנתגדלו בקדושה וטהרה בבית האבות. על אמר יעקב אבינו שכל אחד מישראל כשיברד את בניהם יאמר שיהיה כמו 'אפרים ומנשה'. שעמדו בקרושתם באופז פלא עד מאוד. וזהו תקוות כל אב ואם, שבניהם יעמדו בקדושתם כל ימי חייהם, ולא ליכשל בעבירות המטמא את נשמתם הטהורה. ולפי״ז יש לבאר מדוע דוקא ביום המילה אנו מברכים הילד שיהיה כאפרים ומנשה. שמצות מילה. אינו רק התיכת בשר ביום השמיני. אלא קיום מצות מילה הוא לשמור הברית. ולעמוד כל ימי חייהם בקרושה וטהרה, ושלא ליכשל בעבירות המטמא את הנפש (עי' ב״ח ביו״ד סי׳ ר״ס מש״כ בזה). וא״כ, אנו מברכים הילד שיתקיים מצוה זו של שמירת הברית'. ויהיה כאפרים ומנשה שעמדו בקדושתם אפילו במצב הקשה עד מאוד.

ונסיים. דאיתא בהספרים הקדושים. שברכת האב יש לו כח גדולה להתקיים! שכ׳ הספורנו (בראשית לב-א) על ברכת האב ״שראוי להתקיים״. וע״ע במש״כ **הפלא יועיז** (ברכות) בעניז הכח של ברכת האב ואם.

A SERIES IN HALACHA LIVING A "TORAH" DAY

Monetary, Interpersonal Laws and Din Torah (21) Laws Relevant to Renting Automobiles. Before Chanukah we discussed a number of laws relevant to cars. Since it is very common to rent cars, both from Jewish and gentile companies, it is good to mention some common cases addressed by *halacha*. When a person rents a car or any movable item, he has the responsibilities of a paid guardian (shomer sachar). Therefore, he is liable not only for damage or loss due to negligence *p'shiya* - but also for theft and loss. He is exempt only from loss or damage due to extraordinary circumstances (oness). There is also additional responsibility to be more diligent than an unpaid guardian, and take the necessary precautions to avoid loss which would not be expected from an unpaid guardian (shomer *chinam*) (1). This is all when no specific conditions were stated. and the Torah standards prevail. However, if there is a signed contract with a different set of obligations, then the responsibility of the renter is to abide by the signed document.

unless he was given express permission by the owner to do so. If defect and cannot claim any reduction.

מאת הגאון מויר הדב בדוך הירטפלו טליטייא, הדטפל טליטייא, הירטפל באור הייטס דעיט איני בדוך, קליבלנד הייטס

he does so, there can be additional responsibilities on the first renter to even pay for results of unforeseen circumstances while it was by the second illegal renter. Similarly, he is not allowed to lend the item to another person. Also, if the company requires listing of all those who will drive during the rental and to see their driver's license, one is not allowed to let others drive.

Using as Agreed. Whenever one rents an item, whether it is a car, tool, etc., it may only be used for the purpose agreed upon at the time of the rental (3). If no purpose was specifically mentioned, then the renter may use it for any purpose which is generally considered the accepted use of that item.

Defect in Rental Item. Any defect that was discovered in the rental item, and was there at the time of the rental, makes the owner responsible to provide a replacement, or if the renter agrees, to reduce the rental charge to appease the renter. As soon as the renter finds the defect, he must inform the owner. If he continues to use the vehicle and does not inform the owner when **Re-Renting to Others.** A renter may not rent out to others (2) he could have, we say that he does not care enough about the

כיז הריחמים – תבליז מדף היומי – סנהדריז

and since we mav וסיתה כתבו לכם את השירה הזאת" si learned from the pasuk וסית פיזא **ו רמבים '.** not write the Torah means we should write a complete sefer Torah. The מרשיות פרשיות erwith mitzvah of writing, applies even if one inherited a סיית. If one does not know how to write one, others may write for him. But if one is איית, it's אות, it's it's כאילו כתבו כולו.

he purchased it. "אוי א ווערי"ג, ב'ו מנחת חינוד asks. "מוי א but if he writes it himself יועי מצוה יערי". The מנחת חינוד asks. "א is learning that purchasing one is vet the Gemara savs that ירושה doesn't help. If איז doesn't work why should להירה vork? They both end up owning a ס"ת Also. why does the רמב"ם say if one can't write. he should hire someone? He should suggest that you should buy one. We see that איקר sit the במב"ם state במב"ם an't write. and not owning! He brings the איז רמיא fone hires a איז מיוע fone hires a איז מיות and is כאילו כתבו bring the it's באילו כתבו. But if purchased and not אי א then it's only אי אות ביז בית הלוי and is not אי א אי אות ביז בית הלוי. די אות ביז בית האות אי אות ביז בית הערים או אי אות ביז בית אות ביז בית האות או אי אות ביז בית אות או אי אות ביז בית אות אות מערים אות מערים אות מערים אות מערים אות מערים אות מערים אות

The דורות הראשונים guotes the **בווי איש:** the purpose of this מצוה is "כדי ללמוד בה" and is applicable to the "רא" שיה) the purpose of this מצוה is "כדי ללמוד בה" איש and is applicable to the "רא" שיה). the *mitzvah*? Rather he means the איז is to write a מינית and learn from it, even today, but writing איניגע is also איניגע in the *mitzvah* but doesn't וס' לי'ז שאגת אריה The מצות כתיבה. The משמעות and savs the משמעות sthat it replaces the בי' א דרישה. The מצות כתיבה on the מילי שאגת אריה או היילי adds, if the בתיבה Must be the בתיבה is the איקר is saying, why should ירושה not be a כאיש Must be the עיקר and explain like the בי savs, that the שאנת אריה doesn't mean writing ספרים is the עיקר מצוה today. However, the שאנת אריה savs that he has a different reason why איז א bocause nowadavs we're not הסירות ויתירות in not applicable בזמו הזה because nowadavs we're not כתיבת ס"ת.

איקר מצוה saying בינין היה saying בינין היה saying בינין היה saying אישה saying אישה saying (יו"ד ח"א אי קסג) אי מקיים כתיבת ס"ת and expense שיטת הרא"ש and is not קיום sn't a ירושה This is why אייע איז). This is why מקיים מאוד מקיים מאיים מאייט אייע איז that one is מעיין איז today by writing seform. And even if you don't hold like the איני and אטר, there's the reason of the שאגת אריה that we're not experts in דסירות that we're not experts in דסירות אדעלי תורה and אדולי הורה and אדולי משנה by writing seforim. אינאירות adds that writing a אינאירות with partners would depend According to the איז that the purpose is to learn from the איז איז wouldn't work as both partners are מחוייב to learn all day and only one (1) בבא מציעא צגי(2) שו"ע חו"מ שיזיד person can use it at a time. ע"ש באריכות. הוא היה אומו מינו שם ש"ח (3

to:Torahtavlin@vahoo.com

R' Avraham Hakohen Pam zt"l (Atarah L'Melech) would say:

". (i.e. "ולבן שנים מרזלב" - Chazal comment regarding Yehudah's blessing: 'When a person displays the whites of his teeth (i.e. smiles) at his friend, it is more beneficial than giving him a cup of milk to drink. When we smile warmly at another person. we make him/her feel good. We can do great acts of kindess with a simple smile or friendly word and pull a person out of his troubled mood. **R' Yisroel Salanter** said, 'Our heart is a 'reshus hayachid' but our face is a 'reshus harabbim'."

A Wise Man would say: "It is better to fail in originality than to succeed in imitation." To place an ad or to dedicate in your city for a simcha, yahrzeit or already signed Sign tool any reason, please send an email

Hang on TIGHT to our Loving 's during all the Challenges! * In Shul/B'Tfila too -Be Mkabel! 855.400.5164 / Text 323.376.7607 / kvodshomavim.org

MazelTovShlomie & Batsheva Boehm on the Bar Mitzvah of Ephraim and to the grandparents Hershel and Esther Boehm & Leslie & Devorah Bennett. YH"R to share great nachas

מעשה אבות .... סימז

ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי הן בעיניך וכו' אל נא תקברני במצרים ... (מי-כמ)

Yaakov Avinu asked his son Yosef to show him kindness and not bury him in Egypt. Rashi offers a few explanations. One is that he saw into the future, that Egypt would be stricken with the ten plagues and the dust of the earth would turn into lice. He wished that his corpse would be spared this unpleasant scenario, infested with lice during Makkas Kinim. And although Yaakov could have asked to be buried in a coffin made from some kind of material like metal which lice cannot penetrate, he recognized the power that Yosef had at that time, as ruler of Egypt, and instead asked to be taken to *Mearas HaMachpela*, where his parents and grandparents are buried. More important than anything was being buried in *Eretz Yisroel*.

One of the unique and generous individuals who supported the Baranovitch Yeshivah in Poland, was a man of means called R' Cheikel. Besides assisting them with their needs, every morning, he would go to the local bakeries to get bread for the hungry *yeshivah* boys. As he approached the bakers, he would employ his special morning charm of singing for them while requesting their generous donations. When he had a substantial amount, he would return home with the collected bread and lay out his wares, as his house doubled as the veshivah's dining room, and the boys would eat their breakfast there.

After that was done, he'd then turn to the butchers and ask them for any leftover meat to sustain the *yeshivah* boys for their supper meal. For a long time, his efforts successfully kept the boys well nourished.

R' Elchanan Wasserman *zt"1* had great admiration for R' Cheikel and for his dedication. One day, R' Elchanan called him over and asked him if he had any request that he could fulfill in return for what he does on behalf of the veshivah.

R' Cheikel responded that he never intended that the *Rosh Yeshivah* would grant him something in return for his work. But, if he was offering, he had one request: "Once a week, I ask that your *shiur* be given to the *bachurim* in my house. I may not understand what you will be learning, but at least there should be some Torah learning in my home."

This wasn't so bizarre, since his home already served as the dining room for the older boys. Out of *hakaras hatov*, R² Elchanan immediately approved his request and set up a weekly *shiur* in his home. R' Cheikel diligently listened to R' Elchanan's *shiur*, often leaving food for those who needed a snack, though he didn't understand any of it.

It was known throughout Baranovitch that no bug could ever be found in R' Cheikel's dining room. Though there were plenty of bugs swarming around the adjacent rooms, they stood immobile at the entrance to his dining room. People from the town came to observe this miracle, amazed at how the bugs didn't enter, despite the great amount of food that sat around.

When R' Elchanan was asked to explain what was happening in the home of R' Cheikel, all he said was that he hoped that in the Next World, they will give him an opportunity to gaze at the portion awaiting R' Cheikel.

But not everyone believed this open miracle. One time, a certain Ray Bornstein brought along a man named Dreazen, a well-known apikores in town, who sought to disprove Yiddishkeit. This Yid didn't even come to shul on Yom Kippur, and now here he was, looking at R' Cheikel's dining room, analyzing it in order to disprove the open miracle. "Look here," he said, and he took several bugs in his hand and tried to coax them into entering the dining room. Yet, despite his brazenness, the bugs miraculously wouldn't go in. With all his force, he was unable to get them to go there. Several times he tried to disprove the miracle, but to no avail. The bugs just wouldn't go into the yeshivah's dining room. Dreazen was amazed and after a few more efforts, he was convinced. It took only a few short days and the news hit the town of Baranovitch and the veshivah that the former apostate Dreazen had returned to Yiddishkeit and was now becoming observant. Dreazen explained that when he saw what the Almighty was doing for R' Cheikel despite his limited knowledge in learning, he understood that great power lies in Torah learning. And although Cheikel wasn't the greatest talmid chacham, nevertheless, he was doing the best with whatever capacity Hashem had given him. That gave Dreazen the courage to start a fresh commitment to serving Hashem.

A PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY HAFTORAH BY AN UNEQUALLED HISTORIAN ויצו את שלמה ... אנכי הלך תורת הצבי בדרך כל הארץ ... (מלכים א' ב-ב) In his final days, Dovid HaMelech advised his newly halachic, military, and political accomplishments on behlaf

am going in the ways of the world..." While at first glance *Dovid HaMelech's* words might appear no different than any other elderly person on their deathbed, Dovid was anything but a typical person. So what indeed is the underlying message of Dovid's cryptic words?

The Ozherover Rebbe, R' Moshe Yechiel Epstein *zt*"l (Be'er Moshe) explains that *Chazal* tell us that one can live for many, many years, but only have few actual days of worthwhile accomplishment. Dovid, on the opther hand, had a full lifetime's worth of accomplishments, and his days were always full of *Torah* study, adherence to *mitzvos*, and many

crowned son, Shlomo, on how to run the kingdom, stating, "I of the Jewish people. Although Dovid HaMelech was only seventy years old at his time of death, he became frail and infirm. This was due to the many battles and wars he waged throughout his reign which sapped whatever youth he had left in him and sped up the aging process.

Yet, Dovid's message for all generations is deep. While everyone eventually reaches the end of his life and passes on to a better world, it is what we choose to do with our lives prior to death that makes all the difference. A person must work hard while he still can, doing *mitzvos* and learning *Torah*, because before we even realize it, our day of reckoning will come and then we will all "go in the ways of the world."

ויאמר אלהם אני נאסף אל עמי קברו אתי אל אבתי אל המערה אשר בשדה עפרון החתי ... (ממ-כמ)

1

Ť

1.8

Yaakov Avinu gave precise instructions to his children how to proceed with his kevura after his imminent petirah. But the phraseology used here is interesting. Why did he say אינ נאסף על עמי" - "I'll be gathered unto my nation"? What nation? At this point it was only Avraham Avinu and Yitzchok Avinu up in שמים, שמים

CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZT"L

R' Moshe Feinstein *zt"l* says the following *pshat*. There were other righteous people who had already passed away. On this world they weren't referred to as אנמי, the same nation as the Avos. But in the אולם האמת where everything is clear, their status rose to a degree that they could be in the vicinity of the patriarchs as well. Thus, אמי includes the likes of Noach. Mesushelach, Chanoch, among others of their ilk.

Perhaps we can say another two thoughts that the Zaida (Baal Machsheves Halev zt'') would no doubt agree with, it he did not actually say it. Granted there were only two Avos already in אמהות but the אמהות were there too. Additionally. Yaakov would finally be reunited with his *nshei chavil*, Leah and Rochel. His wives, with whom he built such a beautiful familial edifice, were to him, literally, his "עמ" because they bore, raised, and built his "עס" of Yisroel.

And lastly, as the Zaida was wont to say at every simcha, our ancestors come down from on high to rejoice in and partake of our joyous events. And if, lo aleinu, there is a tzara in the mishpacha, a terrible "klop" for the family, we can count on them to intercede on our behalf, pleading for us by the kisei hakavod, the Heavenly Throne, so that we can emerge relatively unscathed. They are our *melitzei yosher*. Yaakov Avinu was telling his children, "Fear not that I am taking leave of you. I am being 'gathered' into you. I will be able to be there for you when needed." Hence, the *posuk* apply states that Yaakov said, אני נאסף אל עמי", to_my_dear children and the entire nation. זכותם יגן עלינו, ולכל ישראל

משל למה הדבר דומה ואתם חשבתם עלי רעה אלקים חשבה למבה ... (נ-כ)

איסיל: A simple fellow was traveling and found himself in a far-away city for the upcoming Shabbos. Not far from his hotel room, he found a large *shul* and attended all the prayers there. When it came time to read from the Torah, he was fascinated by the choice of people who were called up to the Torah. Instead of following a more logical approach of calling up people by sections, the *gabbai* seemed to have no specific method. He called up random people from random sections of the *shul* in a totally confusing manner.

After prayers were finished, to his great delight, the gabbai approached the "guest" with traditional Shabbos greetings. "Where are you from," he inquired with a smile, "is there anything you need here in our 'remote location'?"

"Well actually," began the guest, "I'm pretty well-stocked that can be "drawn" from it for all of eternity.

ויברכם ביום ההוא לאמר בד יברד ישראל לאמר ישימך אלקים כאפרים וכמנשה ... (מה-כ)

with all the provisions I need for Shabbos. However, if you don't mind me asking, please explain to me your seemingly random way of calling attendees up to the Torah?"

"You don't understand," replied the gabbai, "because you came for one week, so you don't see the whole picture. Every person was called up for a reason; a simcha, a yahrzeit or a simple birthday. Stick around for a few years and you'll understand the sketching in its entire form!"

נמשל: We come to this world for a couple of years and expect to understand everything going on. Unfortunately for us, some pictures are drawn over the course of many years and we don't always see the end or connect the dots. However, we can reinforce our emunah in Hashem when we do see a years-long tableau coming to a beautiful end. This was Yosef's message to his brothers, and the inspiring message

EDITORIAL AND INSIGHTS ON MIDDOS TOVOS FROM THE WELLSPRINGS OF R' GUTTMAN - RAMAT SHLOMO

Parshas Vayechi is the parsha of berachos. It is the final words of a father to his children expressing his love, advice and blessing to each one individually according to his needs. "איזע" means to live, and we may add that the purpose of living is certainly to bless others and to count our blessings. From the first words of Yaakov we can learn what is the prerequisite of acquiring a *beracha*. We know that a *beracha* must be $\neg r$ on something - meaning that a person has to make some effort in order to help himself so that the *beracha* be fulfilled. The *Bnei Yaakov* are told, "GATHER TOGETHER and hear ...." and we too are meant to internalize this message. If you want a *beracha* for yourself, your family, your community, the key is to GATHER TOGETHER. Make every effort to live with achdus, with true compassion and brotherly love.

No one should ever think that he is insignificant, or that other people are brighter, more talented or more capable than him Every one of us has a unique and individual mission in this world. Every one of us is beloved and precious to Hashem. Every one of us is crucial to bringing the world to its completion, using our individual talents in the service of Hashem.

When Yaakov blessed his grandsons, Ephraim and Menashe, he said, "Through YOU all of Israel will be blessed." In many lewish homes on Friday night, the father blesses his sons to be like Ephraim and Menashe, and not like the Avos, Avraham Yitzchok and Yaakov, because more than anything else a father wants his children to love each other, and live with achdus. This is his greatest nachas - whereas his greatest tzaar is when his children fight! When Yaakov switched his hands and gave Ephraim the older son's *beracha* and Menashe the younger son's *beracha*, there was no jealousy between them! There was only pure love and peace between them. Their *achdus* was the source of their blessing's fruition.

May we all be wise enough to promote peace above all and may all the blessings we receive come true.